

Operatie van de balzak bij volwassenen (Hydrocele- spermatocele- en varicocele operatie)

Patiënteninformatie Urologie

Operatie van de balzak bij volwassenen

Hydrocele- spermatocele- en varicocele operatie

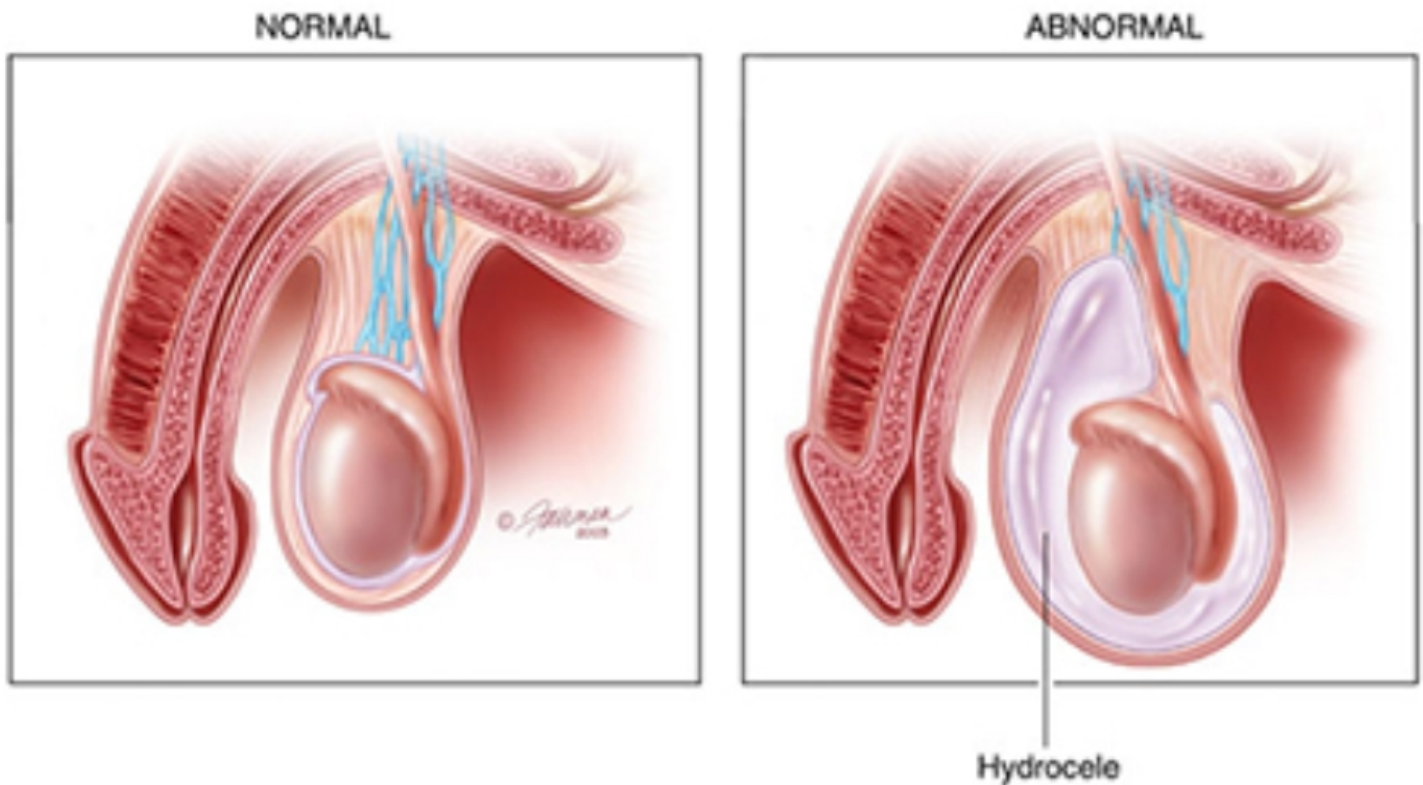
Inleiding

Een hydrocele (hydros = water, cele = holte) is een goedaardige zwelling gevuld met vocht (zie afbeelding 1). Hydroceles komen zeer veel voor en hoeven meestal niet te worden behandeld.

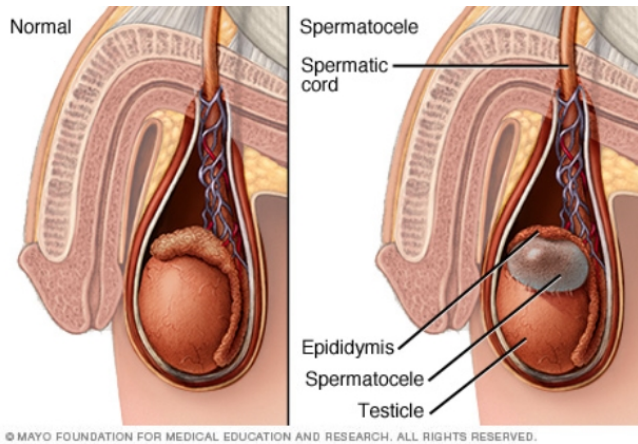
Een spermatocele is een holte gevuld met spermacellen (zie afbeelding 2). Een spermatocele is vaak los van de zaadbal te voelen, terwijl bij een hydrocele de zaadbal binnen in de vochtophoping zit.

Bij een varicocele (varices = spataderen) zijn er spataderen ontstaan. Dit zijn de bloedvaten die het bloed uit de bal afvoeren (zie afbeelding 3).

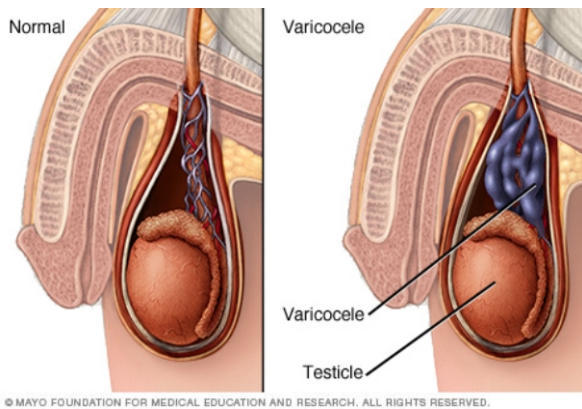
Bij een hydrocele, spermatocele of varicocele bestaat nooit het gevaar dat zij kwaadaardig worden. Ook als er niets aan gedaan wordt.

Afbeelding 1

Afbeelding 2

Afbeelding 3

Ontstaan van zwellingen

Hydrocele

Normaal worden de zaadballen omgeven door een met vocht gevuld vlies. Daarin kan de zaadbal bewegen.

Na een ongeval of injectie kan de hoeveelheid vocht rondom de bal sterk toenemen. Vaak gebeurt dit ook zonder een duidelijke oorzaak. Zo ontstaat een hydrocele. Soms ontstaat een hydrocele ook als reactie op een gezwel of ernstige ontsteking. Het is dan belangrijk dat de oorzaak van de hydrocele uitgebreider wordt onderzocht. Meestal is een lichamelijk onderzoek voldoende, maar soms is een echo onderzoek van de balzak nodig. Vaak zijn hydroceles klein en voelen zacht aan. Maar ze kunnen ook groot worden. Tot wel 15 cm in doorsnede.

Spermatocele

Spermatoceles ontstaan vanuit de bijbal. Het zaadvocht wordt in de zaadbal gevormd. Vanuit de zaadbal gaat het zaadvocht naar de bijbal. Daar vindt verdere rijping plaats. Vanuit de bijbal gaat het zaadvocht via de zaadleider richting prostaat. De bijbal bestaat uit veel kleine verzamelbuisjes. Soms ontstaat een verwijding van zo'n buisje omdat het zaadtransport niet goed gaat. Bijvoorbeeld bij een ontsteking of na een ongeval. Vaak blijft zo'n verwijding klein, maar soms wordt deze groter en dan ontstaat een spermatocele.

Varicocele

Een varicocele wordt vooral in staande houding, bij inspanning of bij hoesten gevoeld. Het voelt aan als een 'worstvormige' zwelling in het steeltje waaraan de bal is opgehangen. Het zijn spataderen, zoals er ook ergens anders in het lichaam spataderen kunnen ontstaan. Het is niet gevaarlijk en komt redelijk vaak voor. De meeste mannen hebben er zelfs geen last van. Soms zijn er pijnklachten, vooral bij inspanning zoals sporten of bij langdurig staan. De varicocele wordt al vele jaren in verband gebracht met onvruchtbaarheid. Het bewijs hiervan ontbreekt. In liggende houding zijn ze vaak minder goed te voelen dan staand.

Hinderlijk, dan operatie

Hydroceles, spermatoceles en varicoceles gaan meestal niet vanzelf weer weg. Vaak geven ze geen klachten. Ze zijn pijnloos en meestal niet erg groot. Ze hoeven dan ook vaak niet te worden behandeld. Maar soms worden ze zó groot dat ze hinderlijk worden en klachten geven. Soms wordt het uiterlijk van de balzak als storend ervaren. Als een spermatocele, varicocele of hydrocele moet worden behandeld, dan

betekent dat een operatie. De operatie vindt plaats onder algehele verdoving (narcose) of regionale verdoving met een ruggenprik. Meer informatie over de verdoving krijgt u tijdens het preoperatief spreekuur. De operatie wordt vaak in dagopname of tijdens een korte opname uitgevoerd.

Vorbereiding op operatie aan de balzak

Als u bloedverdunnende medicijnen gebruikt zoals marcoumar, sintrommitis, dan moet u dit van tevoren doorgeven aan uw arts. In overleg met uw uroloog stopt u met deze medicijnen geruime tijd voor de operatie. De operatie vindt meestal plaats met een ruggeprik of algehele anesthesie (narcose). Dit bespreekt de anesthesioloog met u. Hoe u zich op de narcose moet voorbereiden leest u in de folders [anesthesie](#) en [nuchterbeleid volwassenen vanaf 16 jaar](#).

Operatie

Een verpleegkundige brengt u naar de operatiekamer. U ontmoet hier de anesthesioloog die de verdoving toedient. Daarna begint de uroloog met de operatie. De uroloog maakt een snede in de balzak. Via deze snede worden de bal en bijbal geïnspecteerd en wordt de hydrocele of spermatocele verwijderd. Een varicocele kan op verschillende niveaus worden behandeld. De incisie kan bij de balzak, in de lies of bij de buik worden gemaakt. Ook bestaat er een behandeling door een interventie radioloog. De huidwond wordt met oplosbare hechtingen gesloten. De ingreep duurt ongeveer 30 minuten.

Na de operatie

Na de operatie gaat u voor korte tijd naar de uitslaapkamer (recovery). Als u weer voldoende bij kennis bent en de controles van bijvoorbeeld bloeddruk en ademhaling in orde zijn, gaat u terug naar de verpleegafdeling.

Nazorg

- Na de operatie kunt u het beste een onderbroek dragen die u steun geeft (dus geen wijde boxershorts), ook 's nachts. Hiermee vermindert u de kans op zwelling.
- Vaak is er na de operatie een zwelling rondom de zaadbalk die geleidelijk uit zichzelf verdwijnt.
- De eerste week na de ingreep is het verstandig het rustig aan te doen. Zelf voelt u meestal het beste wat u wel en niet kunt. Verder raden wij u aan tillen en sporten uit te stellen tot na het volgende polikliniekbezoek.
- Na 7 dagen is zwemmen meestal weer mogelijk.
- U mag gewoon douchen. Gebruik geen zeep bij het wassen van uw balzak.

Complicaties

- Soms ontstaat er na de ingreep een bloeding, overmatig pijn in het wondgebied of een infectie.
- Een blauwverkleuring van de wond komt geregeld voor en hoeft niet te worden behandeld.
- Een hydrocele komt zelden terug (1 à 2 procent). Maar na een spermatocele operatie kan een nieuwe spermatocele ontstaan. Dat komt doordat een operatie aan de bijbal – zoals bij een spermatocele – een afsluiting kan veroorzaken in het transportsysteem van zaadcellen tussen zaadbalk en prostaat. Dit zou kunnen resulteren in sterilisatie aan de geopereerde zijde. Daarom geldt een zekere terughoudendheid bij de behandeling van spermatoceles als er nog een kindwens is. Dit geldt niet voor een hydrocele operatie.

Contact

Gebruikt u de BeterDichtbij app en is uw vraag niet dringend? Stel dan uw vraag via de BeterDichtbij app.

De polikliniek urologie is telefonisch bereikbaar op: 088 – 70 68 272.

Kijk op de website voor de actuele bereikbaarheid van de polikliniek. [Urologie | Bravis](#)

Buiten kantooruren kunt u tot één week na uw ontslag de spoedeisende hulp bellen.

Bravis locatie Roosendaal: 088 – 70 68 889.

Bravis locatie Bergen op Zoom: 088 – 70 67 302.

Verantwoording

Bij het schrijven van deze informatie heeft Bravis gebruik gemaakt van een brochure van de Nederlandse Vereniging voor Urologie.